

ved, 45,000 Kr. aarlig i Leje. Dets Gagebudget er meget stort, der er Skuespillere dér, som have mellem 12,000 og 15,000 Kr. om Aaret. Alligevel har Dagmar-teatret i de sidste Aar givet meget stort Overskud, i Fjor, saa vidt jeg ved, op mod 100,000 Kr. Den ny Tale-scenes Udgiftsbudget behøver ikke at blive saa stort som Dagmar-teatrets, og der er ingen Grund til at antage, at dens Indtægtsbudget vil blive væsentligt mindre.

Derimod vil Operaen, der, som jeg før paaviste, altid er dyrere at drive end et Skuespilhus, jo nok behøve noget Tilskud, men man kan vist gaa ud fra, at det ikke vil blive saa stort som det nuværende.

Kunstnerisk set er Talescenen en Livsbetingelse for Teatret. Ogsaa økonomisk set er den nuværende Ordning meningsløs. Dersom en af os Landmænd, der have lært at dyrke vor Jord og udnytte vor Besætning, saaledes at den giver det bedste Produkt og den største Avance, vilde fæste 2 Hold Folk til at drive den Jord, som kan drives af et Hold og kun kan betale et Hold, vilde han med Rette blive anset for en Taabe. Men jeg kan ikke indse andet, end at Forholdet paa det kgl. Teater er ganske det samme, at der under dettes nuværende Ordning foregaar nøjagtig det samme Spild af Kræfter, nøjagtig det samme Spild af Tid.

Der har været paa Tale, at det private Initiativ skulde bygge Talescenen. I Modstning til det ærede Medlem for Nørresundby (Jensen-Sønderup) vilde jeg anse det for det naturligste, at Staten selv byggede. Men skulde — jeg haaber ikke, det maa blive Tilfældet — Regeringen mene, at Staten ikke kan paatage sig det, vilde det være af Betydning at faa en Udtalelse om, hvorledes man vilde stille sig, hvis der fra privat Side blev givet Staten Tilbud om en Tale-scene paa følgende Vilkaar: Teatret bygges for private Penge og lejes ud til Staten for en vis aarlig Sum og for et vist Aaremaal. Naar Byggekapitalen er amortiseret, gaar Bygningen over til at blive Statens Ejendom. Det vilde interessere mig meget at høre, hvorledes den ærede Minister vilde stille sig overfor et saadant Arrangement.

Loven af 13. Marts 1903 var kun en rent foreløbig Lov og gik ud paa en Ordning af Forholdene ved det kgl. Teater, som i Virkeligheden ingen Ordning var, da man gik uden om alle de vigtigste Spørgsmaal. Denne Ordning fik en rent midlertidig Karakter, den indførtes for et

bestemt Aaremaal, saaledes at Sagen mod Slutningen af den 5-aarige Periode skulde tages op paa ny paa Grundlag af de i Mellemtiden indvundne Erfaringer. Den højtærede Minister mener, at Tiden endnu ikke er moden til at tage Spørgsmaalet op, og at de i Mellemtiden indvundne Erfaringer ikke tale med tilstrækkelig Vægt. Han foreslaar nu en ny Prøveperiode paa 5 Aar. Som jeg har søgt at belyse, mener jeg, at Erfaringerne fra Prøveaarene tale tilstrækkelig tydeligt, og at de alle munde ud i Kravet om en Tale-scene. Jeg synes derfor, at en Prøveperiode paa 5 Aar er urimelig lang, at 3 Aar vilde være tilstrækkeligt. Men jeg skal ikke sætte mig imod de 5 Aar, hvis man vil benytte dem ikke blot til at overveje, men til at løse det Spørgsmaal, der for mig staar som det vigtigste, som Teatrets Livsspørgsmaal. Det er paa høje Tid, vi faa Talescenen, 5 Aar endnu kan blive skæbnesvangert for Teatrets Prestige. For hvert Aar, der gaar, bliver Faren større. Efter Udløbet af det ny Femaar burde Talescenen være en Kendsgerning. Man naturligvis kræver et saa vigtigt Spørgsmaal den nøjeste Undersøgelse og den grundigste Overvejelse. Der skal tages ikke alene finansielle, men ogsaa kunstneriske Hensyn, og der skal tages Hensyn til Sagkundskab af forskellig Art, bygningskyndig og teaterteknisk. Jeg skønner derfor ikke rettere, end at der paa ny bør nedsættes en Teaterkommission.

Den højtærede Minister har ikke ment at kunne gaa ind paa Teaterbestyrelsens Andragende om et yderligere Tilskud af 45,000 Kr., med hvilket Beløb, der omtrent svarer til 10 pCt. af Gagebudgettet, Lønningerne ved Teatret skulde sættes op. Jeg gentager, at jeg finder, at Statens Tilskud er rundeligt, i og for sig rundeligt, men det kgl. Teaters Drift vil under de nuværende Former altid være uøkonomisk, saa længe Skuespil og Opera skulle presses sammen i een Bygning. Det forholdsvis smukke, regnskabsmæssig set smukke Resultat, man har naaet i de 4 sidste Prøveaar, er naaet ikke alene ved den Opgang i Teaterbesøget, der for alle Teatres Vedkommende har været i de sidste Aar, men ogsaa ved en paa visse Punkter fornøftig, paa andre Punkter noget smaalig Spar-sommelighed. Ifølge Loven af 13. Marts kan indtil Halvdelen af Teatrets Overskud anvendes til Tantième til forskellige af Teatrets Embedsmænd og Funktionærer. Alligevel har man i de første af Prøveaarene slet ikke udbetalt nogen Tantième, i det 2det Aar kun 10,000; i det 3die 8,000